

Information om hudsjukdomen psoriasis på finska. Informationen kommer från Psoriasisförbundet.

TIETOA IHOSAIRAUDESTA NIMELTÄ PSORIASIS

Mitä psoriasis on?

Psoriasis on krooninen ihosairaus. Ruotsissa on noin 250 000 psoriaatikkoa. Oireina ovat punaiset läiskät, joiden päällä on valkeaa hilseilevää ihoa. Oireet johtuvat siitä, että ihosolut jakautuvat tavallista nopeammin. Psoriasisihottumaa voi esiintyä kaikkialla iholla, mutta useimmiten sitä on kyynärpäissä ja polvissa, ylävartalossa ja hiuspohjassa. Psoriasis voi myös näkyä pieninä punaisina pisteinä iholla sekä erittäin punoittavana ihona esim. kainaloissa, nivusissa ja alapäässä. Oireita voi esiintyä myös käsissä, jaloissa tai kynsissä. Tutkijat ovat sitä mieltä, että psoriasis on ns. autoimmuunitauti, jossa kehon oma immuunijärjestelmä aiheuttaa tulehduksia iholle ja usein myös niveliin. Nivelsairautta

Mistä psoriasis aiheutuu?

Syy psoriasisksen saamiseen ei ole täysin selvä. Perintötekijät (geenit) näyttävät vaikuttavan taipumukseen saada psoriasis. Perintötekijöiden lisäksi muut tekijät, kuten tietyt tulehdukset tai stressi, vaikuttavat sairauden alkamiseen ja sen kulkuun.

Kuka voi saada psoriasisksen?

Psoriasis voi ilmetä missä vaiheessa elämää tahansa. Sairaus ilmenee kuitenkin useimmiten nuorilla ihmisillä. Puolet psoriaatikoista sairastuu ennen 25 vuoden ikää. Myös pienet lapset voivat saada psoriasisksen, mutta se ei ole tavallista. Psoriasis ilmenee yhtä usein miehillä kuin naisillakin.

Tarttuuko psoriasis?

Ei, psoriasis ei tartu lainkaan.

Voiko psoriasisesta parantua?

Ei, psoriasiselle ei vielä ole parannuskeinoa. Oireita voidaan kuitenkin lievittää. Ruotsissa ja muissa maissa tehdään paljon tutkimustyötä sairauteen liittyvien geenien löytämiseksi sekä turvallisten ja tehokkaiden, oireet poissa pitävien hoitojen löytämiseksi.

Kuinka psoriasisista hoidetaan?

Nykyisen psoriasisihoidon tarkoituksena on helpottaa normaalia elämää yksinkertaisimmalla mahdollisella tavalla. Sairautta hoidetaan pehmentävillä ja hoitavilla voiteilla, sekä erityyppisillä ultraviolettivalohoidoilla. Myös tablettihoitoa käytetään. Psoriasisihoito tapahtuu aina lääkärin, mieluiten ihotautien erikoislääkärin, ohjeiden mukaisesti.

Mitä nivelpsoriasis on?

Nivelpsoriasisella viitataan niveltulehduksiin psoriasisksen yhteydessä. Noin 30 prosenttia kaikista psoriaatikoista vaivaavat tulehdukset nivelissä, sekä jänteiden ja lihasten kiinnittymiskohdissa. Oireita ovat kipu/särky, jäykkyys ja väsymys. Nivelpsoriasis ilmenee usein varvas- ja sorminivelten turvotuksena, mutta myös niveltulehduksina selkänikamien välissä.

Kuinka nivelpsoriasisista hoidetaan?

Nivelpsoriasisista hoidetaan erilaisilla lääkkeillä, kuten särkylääkkeillä ja tulehdusta lievittäväillä lääkkeillä sekä sytostaateilla. Lääkintävoimistelu ja liikunta lämminvesialtaassa ovat tärkeitä hoitotapoja, samoin kuin niveltuet ja muut ortopediset apuvälineet. Sekä psoriaatikot että nivelpsoriaatikot voivat tarvita tukea myös psykologilta tai kuraattorilta sairautensa takia.

Mikä on Psoriasisliitto, Psoriasisförbundet?

Ruotsin Psoriasisliitto, Svenska Psoriasisförbundet, PSO on psoriaatikkojen, nivelpsoriaatikkojen ja heidän omaistensa liitto. PSO ja sen n. 100 läänin- ja paikallisyhdistystä tiedottavat sairaudesta ja hoitomahdollisuuksista. Liiton kautta on myös mahdollisuus tavata muita, jotka elävät psoriasisksen kanssa. PSO:n tavoitteena on, että Ruotsin psoriasisahoito olisi laadultaan parasta mahdollista ja kaikkien helposti saatavilla. PSO tiedottaa sairaudesta ja on tärkeä mielipiteiden muokkaaja psoriasisksen ja psoriaatikkojen tarpeiden osalta. PSO pitää tutkimustyötä erittäin tärkeänä ja antaa psoriasis tutkimukselle suuria avustuksia joka vuosi. Psoriasis-lehteä julkaistaan kuusi numeroa vuodessa.

Liiton Internet-sivuilla, www.psoriasisforbundet.se, on lisää tietoa sairaudesta ja liitosta. Tämä tieto on kuitenkin ainoastaan ruotsin kielellä.

Jos olet 7-30-vuotias, on käytettävissäsi myös Förbundet Ung med psoriasis, www.ungmedpsoriasis.se

PSO toivoo, että sinä, joka luet tätä omalla äidinkielelläsi, liityt jäseneksi liittoomme. Ota yhteyttä liiton kansliaan tai läänin- tai paikallisyhdistykseen, joka on lähellä asuinpaikkakuntaasi. Lista liittoon kuuluvista läänin- ja paikallisyhdistyksistä löytyy PSO:n Internet-sivuilta osoitteesta www.psoriasisforbundet.se.